

Σύσταση & λειτουργία συνεργατικών σχηματισμών (clusters)

στο πλαίσιο του «Μεγάλου Περιπάτου» με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης και της δυναμικής προβολής του κέντρου της Αθήνας:

η σημασία, η αξία και ο ρόλος των Επιχειρηματικών Φορέων

1. Ο «Μεγάλος Περίπατος» της Αθήνας

ΜΕΓΑΛΟΣ
ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

megalosperipatos.cityofathens.gr

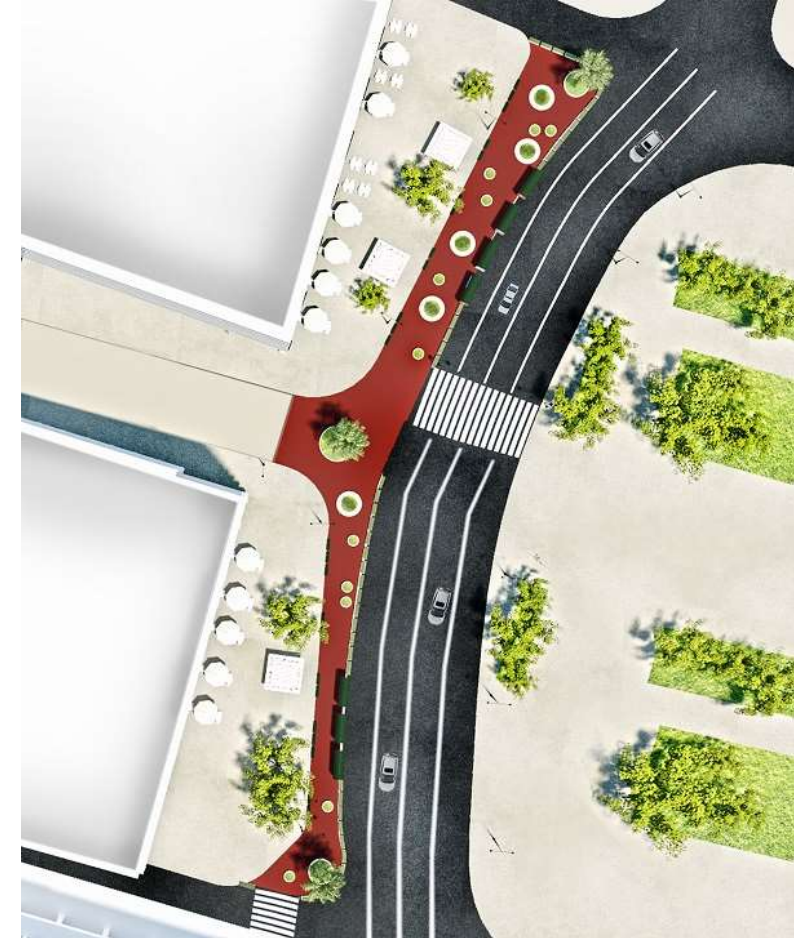
Μια από τις μεγαλύτερες αστικές παρεμβάσεις που έχουν γίνει ποτέ στην Αθήνα

- Ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αναβίωσης και ενοποίησης του κέντρου της πόλης
- Περιλαμβάνει διαδρομές που ενώνουν για πρώτη φορά τις ιστορικές γειτονιές της πόλης και τους παγκόσμιας εμβέλειας αρχαιολογικούς θησαυρούς της
- Προβλέπει αναπλάσεις, διαπλατύνσεις πεζοδρομίων, δημιουργία ποδηλατοδρόμων και νέων λωρίδων αποκλειστικής κυκλοφορίας λεωφορείων και μελετημένες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις

Οι παρεμβάσεις συνοπτικά

- Πεζοδρόμηση τριών λωρίδων της οδού Πανεπιστημίου
- Δημιουργία ποδηλατοδρόμου στην οδό Πανεπιστημίου
- Βελτίωση της οδού Πατησίων στο τμήμα Ομόνοια – Πλ. Αιγύπτου
- Ενοποίηση Ζαπείου με το Ναό Ολυμπίου Διός
- Σύνδεση Διονυσίου Αρεοπαγίτου με το Παναθηναϊκό Στάδιο και το λόφο του Αρδηττού
- Πεζοδρόμηση της οδού Β. Όλγας
- Διαπλάτυνση πεζοδρομίων της οδού Φιλελλήνων
- Ελεύθερες από Ι.Χ. η περιοχή του Εμπορικού Τριγώνου και οι οδοί Ηρώδου Αττικού και Μητροπόλεως
- Ανάπλαση πλατειών Θεάτρου, Δικαιοσύνης και Κοραή
- Σύνδεση του Περιπάτου με την Ακαδημία Πλάτωνος

Η πρωτοβουλία με αριθμούς

Ο Μεγάλος Περίπατος της Αθήνας σε αριθμούς

Ο πιο όμορφος περίπατος της Ευρώπης

συνολικό μήκος 6,8χλμ

Νέες λεωφορειολωρίδες
μήκους 1,9 χλμ

45% αύξηση της ταχύτητας κίνησης
των λεωφορείων/τρόλεϊ σε
Πανεπιστημίου και Ακαδημίας

Ανάπλαση σε οδικά τμήματα
μήκους 6,3 χλμ

18,6% μείωση επιβατωρών
λεωφορείων και τρόλεϊ επί της
Πανεπιστημίου και Ακαδημίας

Αύξηση μετακινήσεων με MMM
εντός 6μήνου (εκτίμηση 7,5%)

Νέος ποδηλατόδρομος σε
Πανεπιστημίου

Απόδοση σχεδόν 50.000 m² Δημόσιου
χώρου

Άμεση έναρξη έργου – Ιούνιος 2020

Συνολικός προϋπολογισμός Έργου
50.000.000€

Συνολική διάρκεια έργου 4 χρόνια /
ολοκλήρωση μεγαλύτερου μέρους
έως το 2022

Ο Χάρτης του Μεγάλου Περιπάτου

Ο Μεγάλος Περίπατος της Αθήνας

Τμήμα (m)

ΑΓ. ΑΣΩΜΑΤΩΝ	230
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	700
ΔΙΟΝ. ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ	850
ΒΑΣ. ΑΜΑΛΙΑΣ	210
ΒΑΣ. ΟΛΓΑΣ	500
ΒΑΣ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	130
ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ	650
ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ	450
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	1.000
ΑΘΗΝΑΣ	800
ΕΡΜΟΥ	450
28 ^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	850

Εκτιμώμενα Οφέλη για τις επιχειρήσεις της περιοχής

- Αναζωογόνηση του Εμπορικού Κέντρου: γίνεται ελκυστικότερο για συνδυασμό εργασίας, αγορών, ψυχαγωγίας
- Ευκολότερη πρόσβαση και ασφαλέστερη μετακίνηση για τον καταναλωτή
- Ενίσχυση κύκλου εργασιών με περισσότερους επισκέπτες
- Αύξηση της αξίας των επιχειρήσεων
- Αύξηση της αξίας των ακινήτων
- Προσέλκυση νέων επενδύσεων
- Ελκυστικότερο αστικό περιβάλλον, με μεγαλύτερη ασφάλεια, περισσότερη καθαριότητα και λιγότερη ηχορύπανση
- Περισσότεροι ανοικτοί χώροι προς αξιοποίηση στο πλαίσιο των μέτρων κατά της διασποράς του κορωνοϊού

2. Αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης της επιχειρηματικότητας στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας

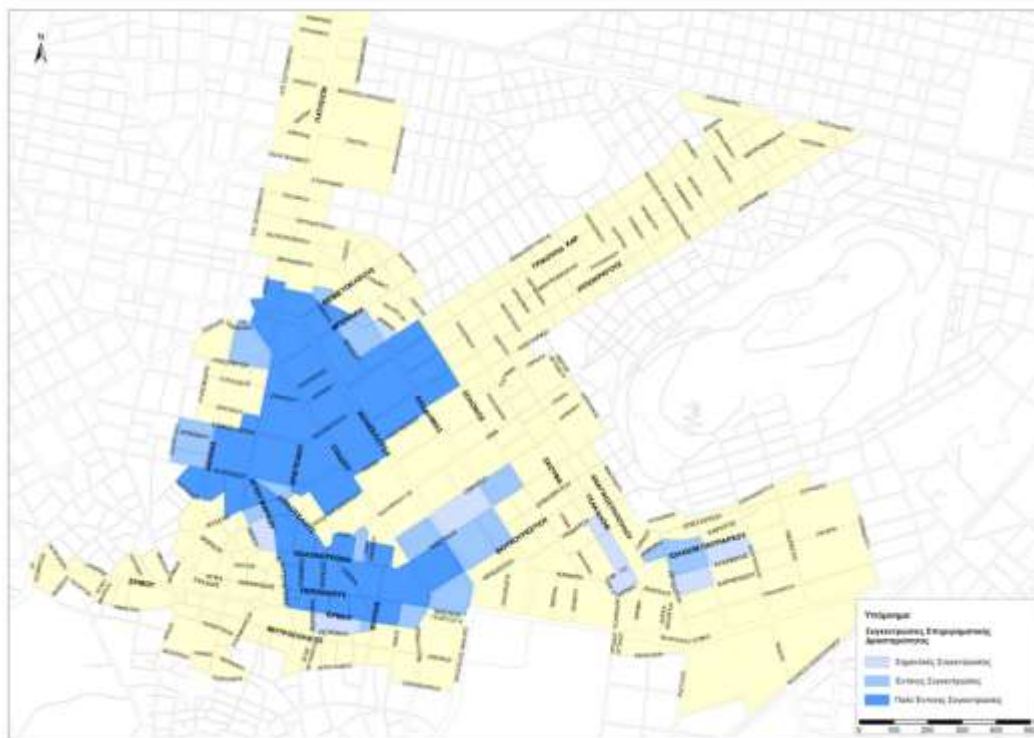

Τάσεις εξέλιξης της επιχειρηματικότητας στο Δήμο της Αθήνας

- Ο Δήμος της Αθήνας, παρόλο που συνεχίζει να συγκεντρώνει τις περισσότερες επιχειρήσεις, χάνει σταδιακά τη δυναμική του
- Εμφανίστηκαν νέοι δήμοι με σημαντικές εμπορικές συγκεντρώσεις στον περιαστικό χώρο (π.χ. Γλυφάδα, Νέα Σμύρνη, Περιστέρι, Χαλάνδρι κ.λπ.)
- Εμφάνιση & κυριαρχία μεγάλων εμπορικών κέντρων και αλυσίδων λιανικού εμπορίου εκτός Κέντρου: εισάγουν νέα πρότυπα κατανάλωσης, προσφέρουν λύσεις πρόσβασης και στάθμευσης, βασίζονται σε μεγαλύτερες επενδυτικές πρωτοβουλίες και προωθούν κυρίως εισαγόμενα προϊόντα
- Οι κεντρικές περιοχές δεν είναι πια ελκυστικές στις εμπορικές χρήσεις λόγω της μετακίνησης του πληθυσμού και των εισοδημάτων στα προάστια, των ακριβών αξιών γης και των ρυθμιστικών περιορισμών στην ανάπτυξη μεγάλων καταστημάτων, των δυσκολιών στην τροφοδοσία καταστημάτων και στην εξεύρεση χώρων στάθμευσης για τα αυτοκίνητα των πελατών κ.ά.

Υφιστάμενες Συγκεντρώσεις / Αγορές στο Κέντρο της πόλης

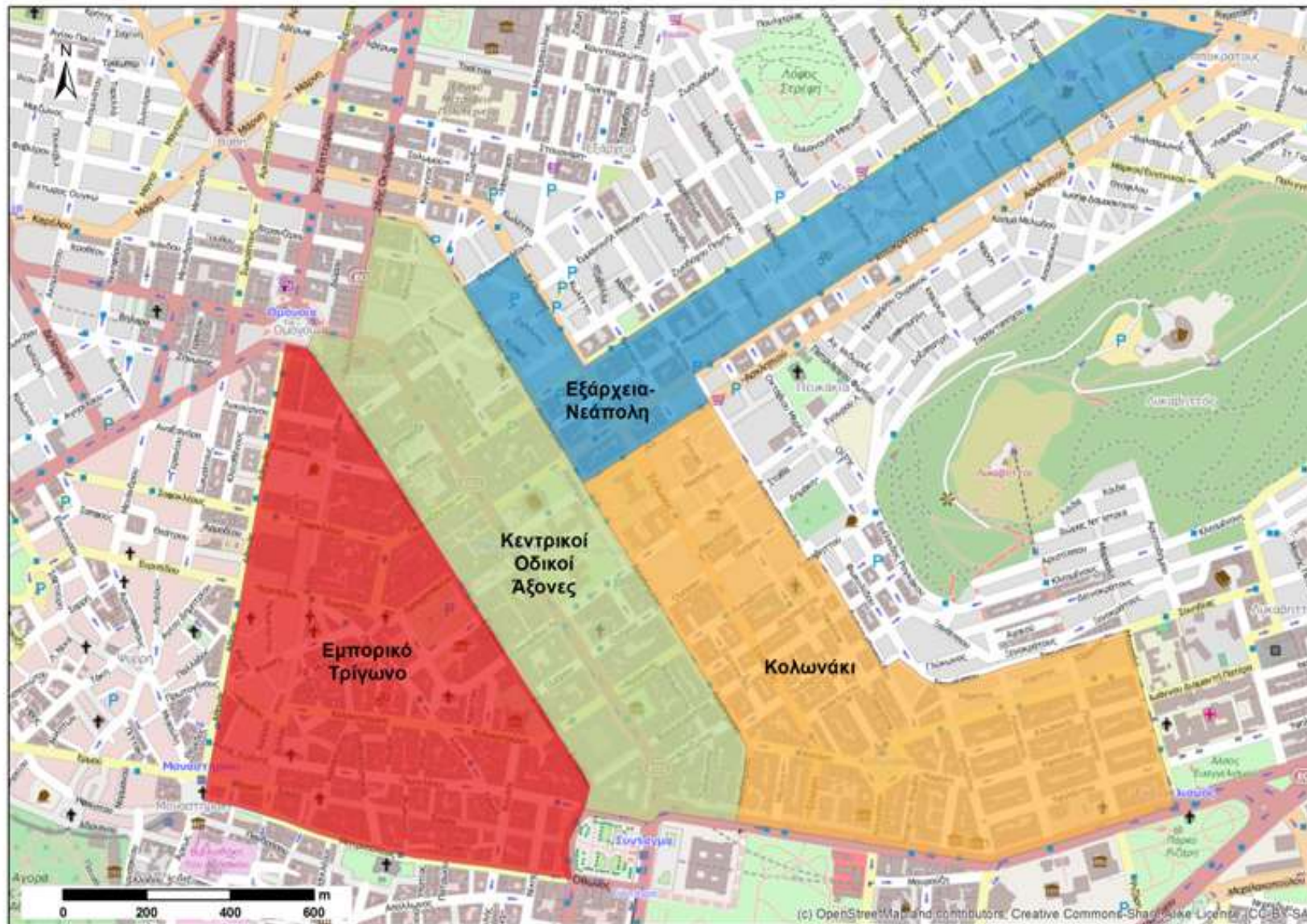
- Οι έντονες συγκεντρώσεις επιχειρηματικής δράσης παρουσιάζονται στη νότια εμπορική ζώνη του κέντρου – παραδοσιακό Εμπορικό Τρίγωνο, στο Κολωνάκι και στην περιοχή Πανεπιστήμιο – Ομόνοια
- Η χωρική κατανομή των βασικών κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στο κέντρο της Αθήνας, μαρτυρά μια εικόνα που καθιστά εφικτό τον προσδιορισμό επιμέρους εμπορικών «πιατσών», λόγω της έντονης γειτνίασης ομοειδών επιχειρήσεων

* οι πιο έντονες συγκεντρώσεις επιχειρηματικότητας διαφαίνονται με έντονο μπλε χρωματισμό

Πηγή: Εξαμηνιαίο Δελτίο –Ποσοτικά στοιχεία και χαρτογράφηση Βασικών Εμπορικών Αγορών –Η περίπτωση του κέντρου της Αθήνας, INEMY-ΕΣΕΕ, Σεπτέμβριος 2019

Χάρτης αποτύπωσης των εμπορικών «ζωνών» για το εμπορικό κέντρο των Αθηνών

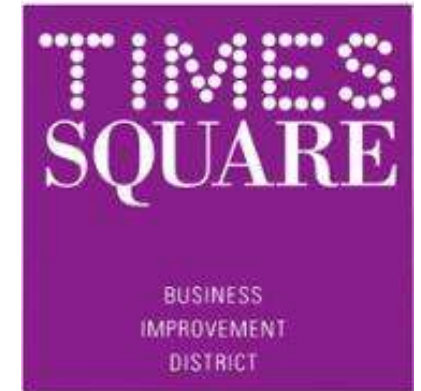
Πηγή: Εξαμηνιαίο Δελτίο –Ποσοτικά στοιχεία και χαρτογράφηση Βασικών Εμπορικών Αγορών –Η περίπτωση του κέντρου της Αθήνας, ΙΝΕΜΥ-ΕΣΣΕ, Σεπτέμβριος 2019

3. Αναβάθμιση αστικών κέντρων και επιχειρηματική ανάπτυξη: διεθνής & εθνική εμπειρία

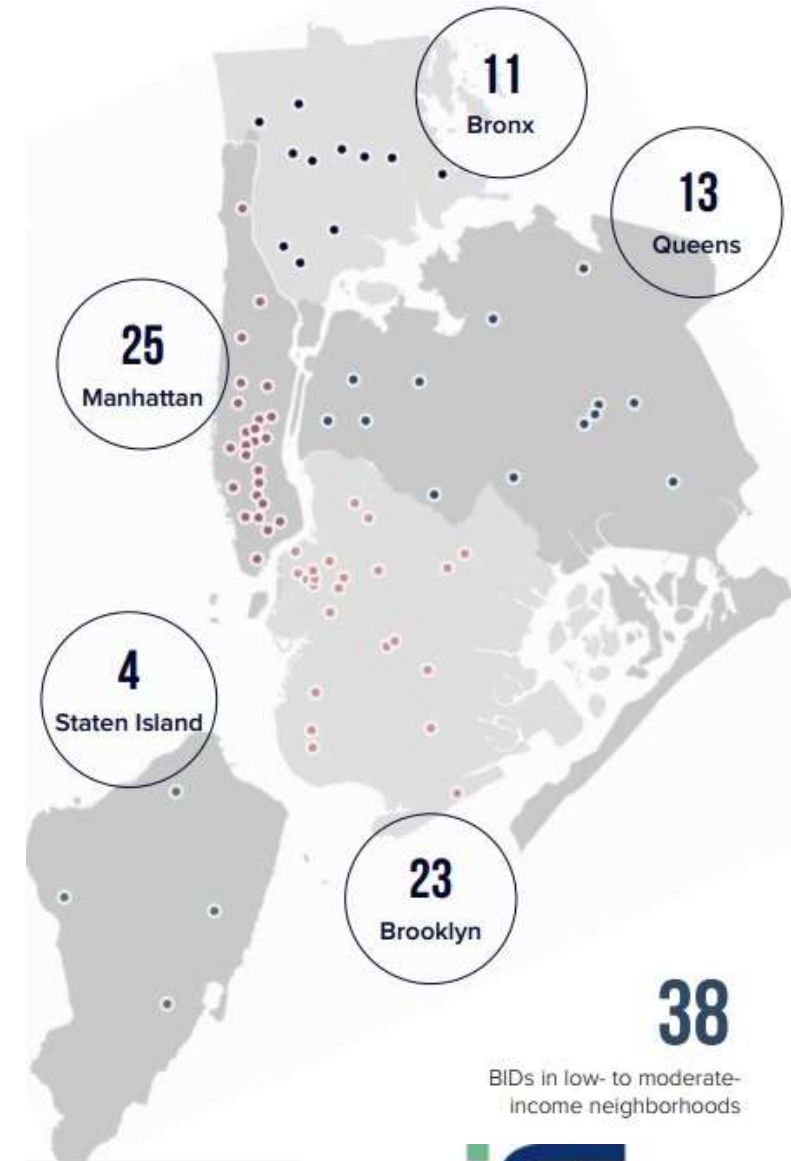
Clusters εντός του Αστικού Ιστού: Διεθνής Εμπειρία Συνοικίες Βελτίωσης της Επιχειρηματικότητας (Business Improvement Districts)

- Σαφώς οριοθετημένες περιοχές, όπου οι επιχειρήσεις καταβάλλουν εισφορά για να χρηματοδοτήσουν έργα εντός των ορίων της περιοχής με στόχο την αναβάθμιση και ανάδειξή της
- Μη-κερδοσκοπικές πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο την ανάδειξη και την προβολή της περιοχής όπου υλοποιούνται, για την προσέλκυση καταναλωτών μέσα από διάφορες δράσεις
- Ένα επιτυχημένο εγχείρημα - παγκοσμίως υπάρχουν 3.000 BIDs (1,200 στις ΗΠΑ, 400 στον Καναδά, 170 στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ σε μικρότερο αριθμό βρίσκονται και σε άλλες χώρες (Γερμανία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Σερβία, κ.α.)

Business Improvement Districts: Διαδικασία σύστασης

- Η σύσταση ενός BID γενικά περιλαμβάνει τρία στάδια:
 - ένας αριθμός επιχειρήσεων στην περιοχή ζητά από τις τοπικές αρχές τη δημιουργία του BID,
 - η τοπική αυτοδιοίκηση διερευνά αν η πλειονότητα των επιχειρήσεων θέλει το BID,
 - η τοπική αυτοδιοίκηση θεσπίζει νομοθεσία για τη δημιουργία του BID
- Στην Αγγλία, την Ουαλία και τη Σκωτία απαιτείται ψηφοφορία ανάμεσα στις επιχειρήσεις της περιοχής
- Πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια συμμετοχής, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μικρές τοπικές επιχειρήσεις θα συμμετάσχουν ισότιμα στα οφέλη από τη δημιουργία του BID
- Στις ψηφοφορίες συνήθως απαιτείται η πλειοψηφία (>50%), ή τα 2/3 (70%) να τάσσεται υπέρ της λειτουργίας του προγράμματος

Business Improvement Districts: Μοντέλο λειτουργίας

- Η διάρκεια του προγράμματος δεν ξεπερνά τα πέντε χρόνια με δικαίωμα ανανέωσης της λειτουργίας του μετά από νέα ψηφοφορία
- Η διοίκηση ασκείται από ΔΣ που αποτελείται από ιδιοκτήτες ακινήτων, επιχειρηματίες και εκπροσώπους των ΟΤΑ
- Η διαχείριση είναι ευθύνη ενός αμειβόμενου διαχειριστή, που συνήθως καταλαμβάνει τη θέση εκτελεστικού διευθυντή της εταιρείας διαχείρισης
- Για να επιτευχθεί η αυτονομία των BIDs τα συμβεβλημένα μέλη καταβάλουν μια ετήσια εισφορά, που σε κάποιες περιπτώσεις αντιστοιχεί σε ένα μικρό ποσοστό (~1%) της αντικειμενικής αξίας της επιχείρησης, και σε άλλες περιπτώσεις σε ποσοστό έως 10% της μέσης φορολογικής αξίας του ακινήτου
- Οι προϋπολογισμοί λειτουργίας των BID κυμαίνονται από μερικές χιλιάδες δολάρια έως δεκάδες εκατομμύρια δολάρια

Οφέλη από τη λειτουργία των Business Improvement Districts

- Αύξηση της επισκεψιμότητας και της κατανάλωσης για τις τοπικές επιχειρήσεις (π.χ. στις ΗΠΑ: 9-16% κατά μ.ο.)
- Αύξηση των επενδύσεων στην περιοχή (π.χ. στο Ηνωμένο Βασίλειο: από 170.000 έως και 4,1 εκατ. Λίρες)
- Αύξηση των επιχειρηματικών μονάδων που λειτουργούν στην περιοχή (π.χ. στις ΗΠΑ: έως και 8%)
- Αύξηση της αξίας των ακινήτων στην περιοχή (κατά μ.ο. 15%)
- Αξιοποίηση πρώην εγκαταλελειμμένων χώρων για ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δράσεων (π.χ. στις ΗΠΑ: έως και 10%)
- Δημιουργία θέσεων εργασίας τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και για την υποστήριξη των δράσεων των BIDs (π.χ. στις ΗΠΑ: αύξηση θέσεων εργασίας έως και 8%)
- Μείωση παραβατικότητας / εγκληματικότητας στην περιοχή (π.χ. στις ΗΠΑ: 6-12%)
- Αναβάθμιση δημόσιου χώρου (θετική άποψη από >90% των συμμετεχόντων)

Συνοικίες Καινοτομίας (Innovation Districts)

- Γεωγραφικές περιοχές εντός του αστικού ιστού, όπου οργανισμοί και επιχειρήσεις συνεργάζονται για τη δημιουργία ενός χώρου ανοικτής καινοτομίας
- Συμμετέχουν: τοπικοί φορείς, ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, σύμβουλοι επιχειρηματικότητας, υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής και κατάρτισης, φορείς πιστοποίησης, νεοφυείς επιχειρήσεις, κ.λπ.
- Σκοπός: η ανταλλαγή τεχνογνωσίας, δικτύωση, υποστήριξη και συνεργασία, για να καταστήσουν την περιοχή κέντρο παραγωγικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων που βελτιώνουν την οικονομική δραστηριότητα και τις συνθήκες ζωής σε αυτήν
- Περιοχές εύκολα προσβάσιμες για τους εργαζόμενους και τους επισκέπτες, οι οποίες έχουν αναπτύξει ισχυρές τεχνολογικές υποδομές, παρέχουν και δυνατότητες στέγασης, αναψυχής και εμπορικών δραστηριοτήτων
- Η πλέον πρόσφατη εξέλιξη στον τομέα των εργασιακών και επαγγελματικών χώρων, καθώς επανακαθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι εργάζονται, διαβιούν και δικτυώνονται κοινωνικά
- «Συνοικίες καινοτομίας» αναπτύσσονται σε δεκάδες πόλεις ανά τον κόσμο, αλλάζοντας ριζικά το αστικό τοπίο, π.χ. Βαρκελώνη, Βερολίνο, Λονδίνο, Στοκχόλμη, Τορόντο, Μόντρεαλ, Σεούλ, και σε πολλές πόλεις του Η.Π.Α. (Ατλάντα, Βαλτιμόρη, Χιούστον, Φιλαδέλφεια, Πίτσμπουργκ, Σαιντ Λιούις, Σαν Ντιέγκο κ.λπ.)

Barcelona 22@: To Innovation District της Βαρκελώνης

Innovation District της Kendall Square, στο Cambridge, MA

Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου

- Μια πρωτοβουλία της Ε.Σ.Ε.Ε. και της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. (στο αρχικό στάδιο)
- Σκοπός: η προσομοίωση σε ανοικτές αγορές συνθηκών που ο καταναλωτής συναντά σε κλειστού τύπου εμπορικά κέντρα (malls) και αποτελούν γι' αυτόν κριτήρια επιλογής των καταστημάτων που προτιμά
- ΕΣΠΑ 2007-2013: 4 Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου, από Εμπορικούς Συλλόγους (Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Αλεξανδρούπολη)
- ΕΣΠΑ 2014-2020: περίπου 70 έργα συνεργατικών σχημάτων από Ο.Τ.Α. και Εμπορικούς Συλλόγους ή Επιμελητήρια – κανένα από αυτά δεν υλοποιείται στο Κέντρο της Αθήνας
- Επιλέξιμες δράσεις: παρεμβάσεις στις προσόψεις των καταστημάτων, δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων και καταναλωτών, παρεμβάσεις βελτίωσης και αναβάθμισης του Δημόσιου Χώρου
- Συμμετέχουν πάνω από 3.500 μικρές / μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ως συμβεβλημένα μέλη, με βάση τους όρους της Πρόσκλησης (κατ' ελάχιστον 50 επιχειρήσεις ανά έργο σε καθεστώς de minimis)
- Χρηματοδότηση: κατ' ανώτατο 1.900.000,00 € (1.500.000,00 € λαμβάνει ο Δικαιούχος ΟΤΑ και 400.000,00 € ο Συνδικαιούχος Εμπορικός Σύλλογος ή Επιμελητήριο)

4. Σύσταση και λειτουργία επιχειρηματικών συστάδων (clusters) στο κέντρο της Αθήνας

Γιατί Clusters ; Η προστιθέμενη αξία για την επιχειρηματική κοινότητα

- Οι παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο, μοναδική ευκαιρία για ανάπτυξη των τοπικών αγορών και επιχειρήσεων
- Προοπτική μεταστροφής των καταναλωτικών συνηθειών προς όφελος των επιχειρήσεων του Κέντρου της πόλης
- Ευκαιρία προσαρμογής των επιχειρήσεων της πόλης στις ανάγκες του νέου επιχειρηματικού περιβάλλοντος
- Ευκαιρία για μια νέα επιχειρηματική φιλοσοφία, βασισμένη στη συνεργασία και την υλοποίηση κοινών πρωτοβουλιών και δράσεων
- **Η συνεργατική δράση θα πολλαπλασιάσει τα οφέλη για την κάθε μεμονωμένη επιχείρηση**

Επιχειρηματική στρατηγική των clusters: Όραμα, Στόχοι, Στρατηγικές

Vision

Επανεδραίωση τοπικών αγορών ως προτιμητέων προορισμών για τον καταναλωτή

Missions:

Επίτευξη βιωσιμότητας

Αίσθηση ενιαίας αγοράς

Διασφάλιση ευρείας ποικιλίας προϊόντων και υπηρεσιών

Δημιουργία συνθηκών που εννοούν τις επισκέψεις κατοίκων

Προέλκυση σημαντικού μεριδίου επισκεπτών

Strategic & Enabling Pillars

Ικανή, συνεκτική και αφοσιωμένη Ομάδα Διαχείρισης

Ρεαλιστικό πλάνο προσέλκυσης εσόδων

Προσαρμογή συμμετεχουσών επιχειρήσεων

«Πελατοκεντρική» φιλοσοφία

Προσέλκυση νέων επιχειρήσεων

Προσφορά ποιοτικών υπηρεσιών

Ολοκληρωμένο σχέδιο marketing

Συνέργειες για την παροχή value added services

Συνέργειες για προσέλκυση επισκεπτών

Δικτύωση για μεταφορά τεχνολογίας

Προϋποθέσεις ένταξης των τοπικών επιχειρήσεων σε επιχειρηματικές συστάδες (clusters) στο Δήμο της Αθήνας

Πλαίσιο ένταξης των τοπικών επιχειρήσεων σε clusters

Κύκλοι ένταξης μελών

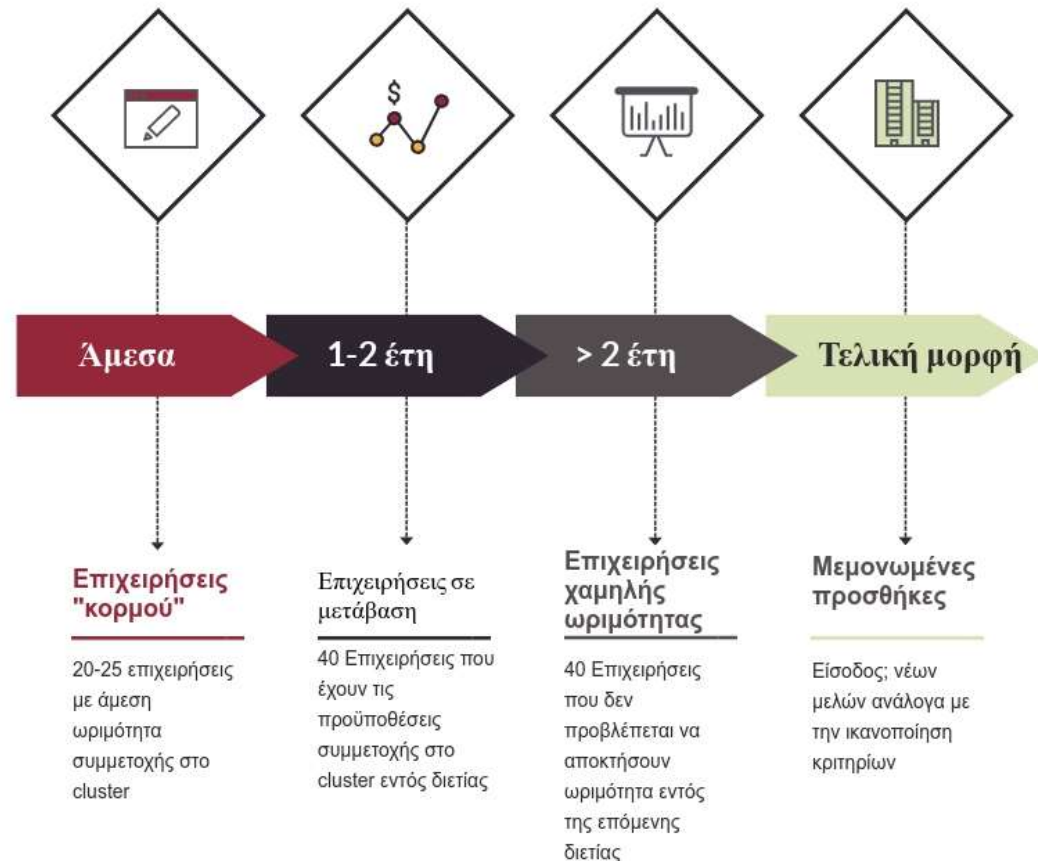
- Στις αγορές – στόχους παρατηρούνται σημαντικές ανισορροπίες μεταξύ των **εγκατεστημένων επιχειρήσεων**, σε διάφορα επίπεδα
- Είναι **ανέφικτο να λειτουργήσουν αποδοτικά τα νέα clusters με την άμεση, ισότιμη συμμετοχή όλων των καταγεγραμμένων επιχειρήσεων των οριοθετημένων περιοχών**
- Η έναρξη υλοποίησης του κάθε cluster θα συμπεριλάβει έναν **περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων**, και σταδιακά θα εισέρχονται πλήρως όσες επιχειρήσεις επιτύχουν τον απαιτούμενο βαθμό ετοιμότητας, με βάση **προκαθορισμένα κριτήρια συμμετοχής** που η αρχική ηγετική ομάδα (leadership group) θα θεσπίσει.
- Ενδεικτικά τέτοια κριτήρια μπορεί να περιλαμβάνουν:
 - **τυποποίηση και ύπαρξη αναγνωρισμένων πιστοποιήσεων** ποιότητας των προϊόντων τους, π.χ. για επιχειρήσεις εμπορίας και διάθεσης προϊόντων διατροφής και γαστρονομίας,
 - **επιχειρηματική δυνατότητα** να καλύψουν τουλάχιστον την τοπική ζήτηση στον παρόντα χρόνο, αλλά και την πρόσθετη ζήτηση που εκτιμάται ότι θα προκληθεί λόγω της λειτουργίας του cluster,
 - την **εξωστρέφεια / διεθνή ανταγωνιστικότητα** των προϊόντων τους,
 - το **δυναμισμό** και τον **ενθουσιασμό** των στελεχών τους για την αντιμετώπιση των όποιων προκλήσεων,
 - την εμπειρία σε θέματα εκστρατειών **marketing** στην ελληνική και, ει δυνατόν, τη διεθνή αγορά,
 - την επαρκή **οικονομική επιφάνεια** για να στηρίξουν τις όποιες επενδύσεις χρειαστεί να κάνουν ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους στο cluster.

Δημιουργία Cluster: οι τρεις ομόκεντροι κύκλοι

- **Α. Επιχειρήσεις «κορμού»:** ο αρχικός «κορμός» του cluster που θα συμμετάσχει από το ξεκίνημά του στις διαδικασίες σύστασης και αρχικής λειτουργίας του, οι επιχειρήσεις με τη μέγιστη ωριμότητα να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στο εγχείρημα - κατά μέγιστο **20 – 25 επιχειρήσεις**, που θα **καλύπτουν μια ικανοποιητική γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών**, θα υποστηρίξουν το cluster στο να επιτύχει ένα **αξιοπρεπές πρώτο βήμα στην αγορά**, και **θα λειτουργήσουν ελεγκτικά αλλά και υποστηρικτικά για τα νέα μέλη**
- **Β. Επιχειρήσεις σε μετάβαση:** επιχειρήσεις που μπορεί να μην ικανοποιούν σήμερα τα κριτήρια ισότιμης συμμετοχής τους στο cluster, αλλά έχουν τις προϋποθέσεις επίτευξής τους σταδιακά μέσα στην επόμενη διετία - ενδεικτικά **περίπου 40 επιχειρήσεις σε κάθε cluster**
- **Γ. Επιχειρήσεις χαμηλής ωριμότητας:** οι υπόλοιπες επιχειρήσεις της κάθε οριοθετημένης περιοχής, που μπορεί να επιθυμούν να συμμετάσχουν στο cluster της περιοχής τους, πλην όμως απέχουν σήμερα αρκετά από το απαιτούμενο επίπεδο ωριμότητας

Εκτιμώμενη εξελικτική πορεία των μελών των επιχειρηματικών Clusters στο Ιστορικό Κέντρο του Δήμου Αθήνας

Εξέλιξη της σύστασης του Cluster

Πιθανές Μέθοδοι Χρηματοδότησης των Clusters

- **Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση Αθήνας, ΕΣΠΑ 2014 – 2020:** ένα επιχειρησιακό και χρηματοδοτικό εργαλείο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης και παρεμβάσεων σε ένα ευρύ φάσμα τομέων που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή και συμβάλλουν στη σύγχρονη εικόνα μιας ζωντανής, βιώσιμης πόλης
- **Νέα Προγραμματική Περίοδος (ΕΣΠΑ 2021-2027):** Τα clusters ως το λογικό επόμενο βήμα του θεσμού των «Ανοικτών Κέντρων Εμπορίου»
- **Ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενα προγράμματα** (π.χ. Horizon 2020 και επόμενα): συνεργασία με άλλους φορείς (π.χ. BIDs), για ανταλλαγή τεχνογνωσίας, ανάληψη κοινών δράσεων κ.λπ.
- **Ειδικά τραπεζικά χρηματοοικονομικά εργαλεία** για επενδύσεις από ΜΜΕ που επιθυμούν να συμμετάσχουν στα clusters (ως πρόσθετη παροχή στα νέα μέλη των clusters)

5. Αναγνώριση Αγορών – Στόχων για τη δημιουργία Clusters

Κριτήρια αναγνώρισης αγορών - στόχων

- Θεματικός προσδιορισμός, που προκύπτει από την ανάλυση της υφιστάμενης επιχειρηματικότητας και τις αγορές που μελετήθηκαν
- Γεωγραφικός προσδιορισμός που προκύπτει από χωρική ανάλυση
- Ύπαρξη συναφών επιχειρήσεων σε γειτνίαση με τους κύριους εμπορικούς κλάδους κάθε περιοχής
- Γειτνίαση με ποιότητες του δημόσιου χώρου – πλατείες, πάρκα, άλση – και το δίκτυο Μέσων Σταθερής Τροχιάς
- Γειτνίαση με πολιτιστικές δραστηριότητες: αρχαιολογικοί χώροι, θέατρο, κινηματογράφος, εκθεσιακοί χώροι κ.λπ.

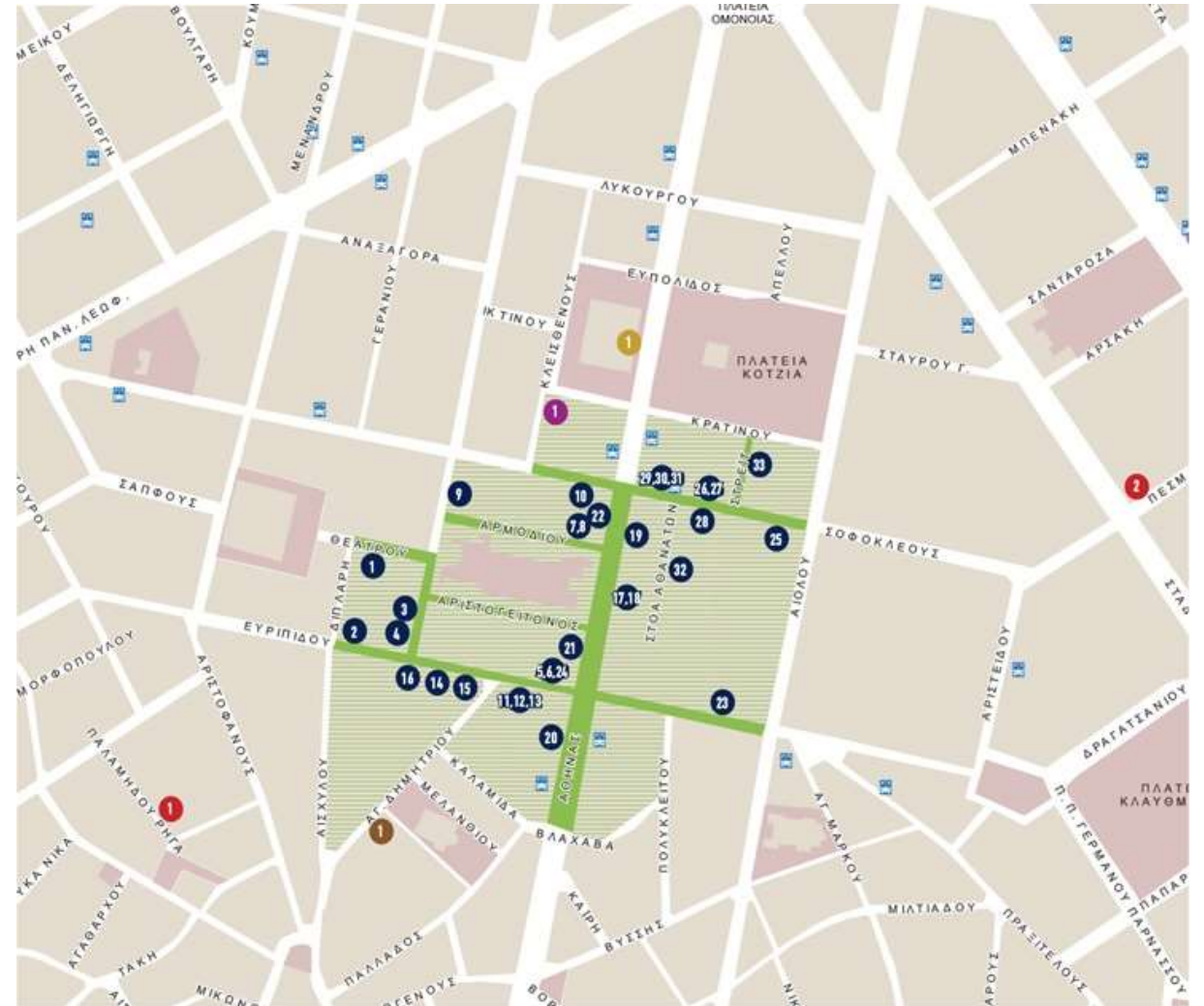
Αγορά - Στόχος 1: Κολωνάκι (ένδυση – υπόδηση)

- Διαδρομή: Στάση «Ευαγγελισμός» - συμβολή Μαρασλή & Πατριάρχου Ιωακείμ - πλατεία Φιλικής εταιρίας – Τσακάλωφ ή Σκουφά - Βουκουρεστίου - Πλατεία Συντάγματος
- Καλή προσβασιμότητα με ΜΜΜ
- Εμπορικά καταστήματα ένδυσης, υπόδησης, κοσμημάτων και ωρολογίων, ανάμεσα στα οποία μπουτίκ γνωστών οίκων του εξωτερικού
- Πολλές επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής (café, εστιατόρια, bar κ.λπ.)
- Χώροι Πολιτισμού: Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Μουσείο Μπενάκη, Βυζαντινό Μουσείο, Πολεμικό Μουσείο, Εθνική Πινακοθήκη κ.λπ.
- Ιστορικοί χώροι: Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη, κτίριο της Βουλής των Ελλήνων, χαρακτηριστικά δείγματα της αθηναϊκής αρχιτεκτονικής της εποχής του μεσοπολέμου

Αγορά - Στόχος 2: Ομόνοια (εξειδικευμένα καταστήματα γαστρονομίας & τροφίμων)

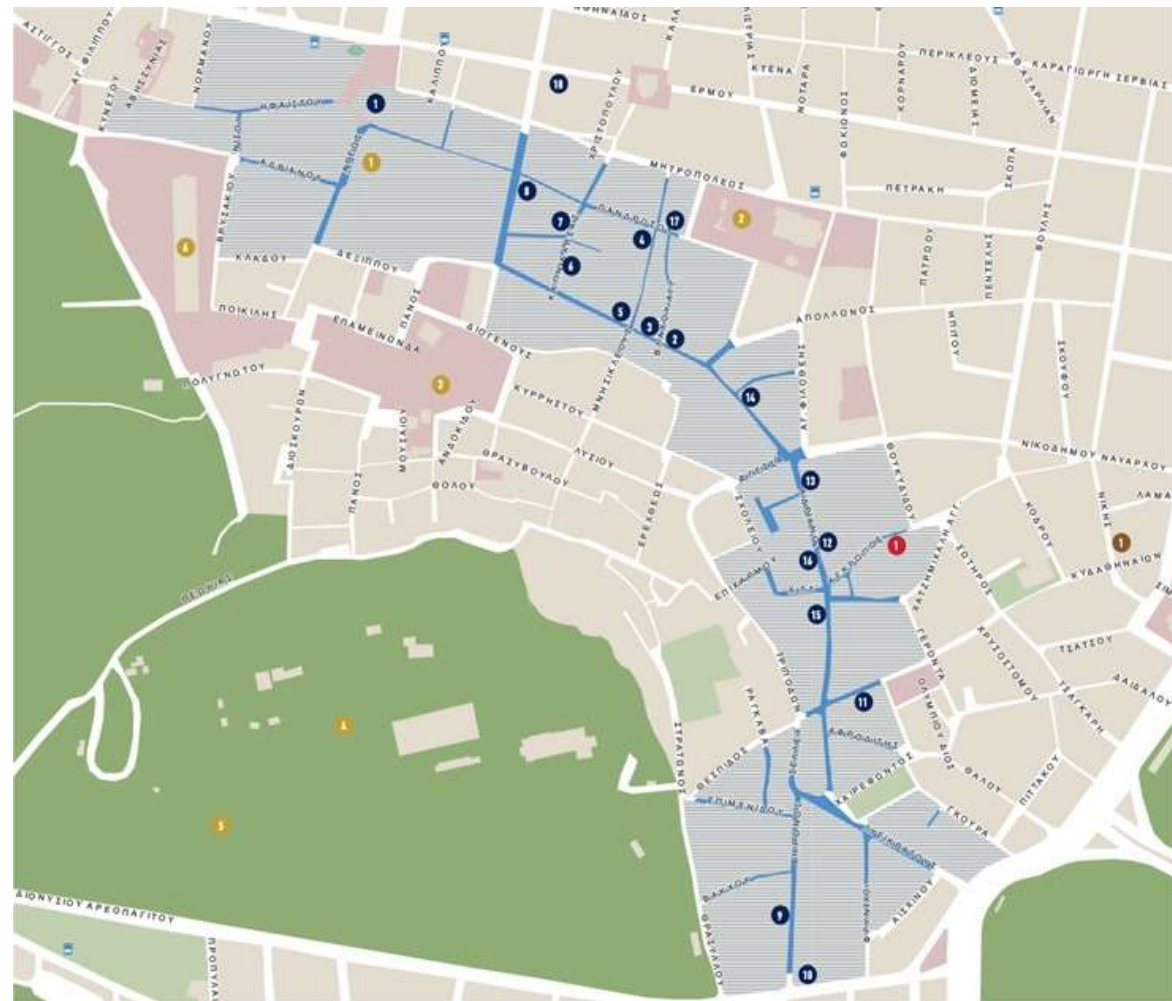
- Διαδρομή: συμβολή Αθηνάς & Σοφοκλέους - Φιλοποίμενος - Κεντρική Κρεαταγορά Αθήνας - Ευρυπίδου - Θεάτρου - Σωκράτους - Αρμοδίου ή Αριστογείτονος - Αθηνάς
- Καλή προσβασιμότητα με ΜΜΜ
- Πληθώρα εξειδικευμένων καταστημάτων τροφίμων
- Πολλές επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής (ταβέρνες, εστιατόρια κ.λπ.) με ιδιαίτερες γεύσεις της ελληνικής γαστρονομίας
- Ιστορικοί και Πολιτιστικοί χώροι, όπως η Ρωμαϊκή Αγορά και ο Κεραμεικός, και σε κοντινή απόσταση το Δημαρχείο της Αθήνας και το Μέγαρο της Τράπεζας της Ελλάδος

Με στοιχεία από τη μελέτη «Επιχειρηματικές Διαδρομές του κέντρου της Αθήνας», INEMY-ΕΣΕΕ

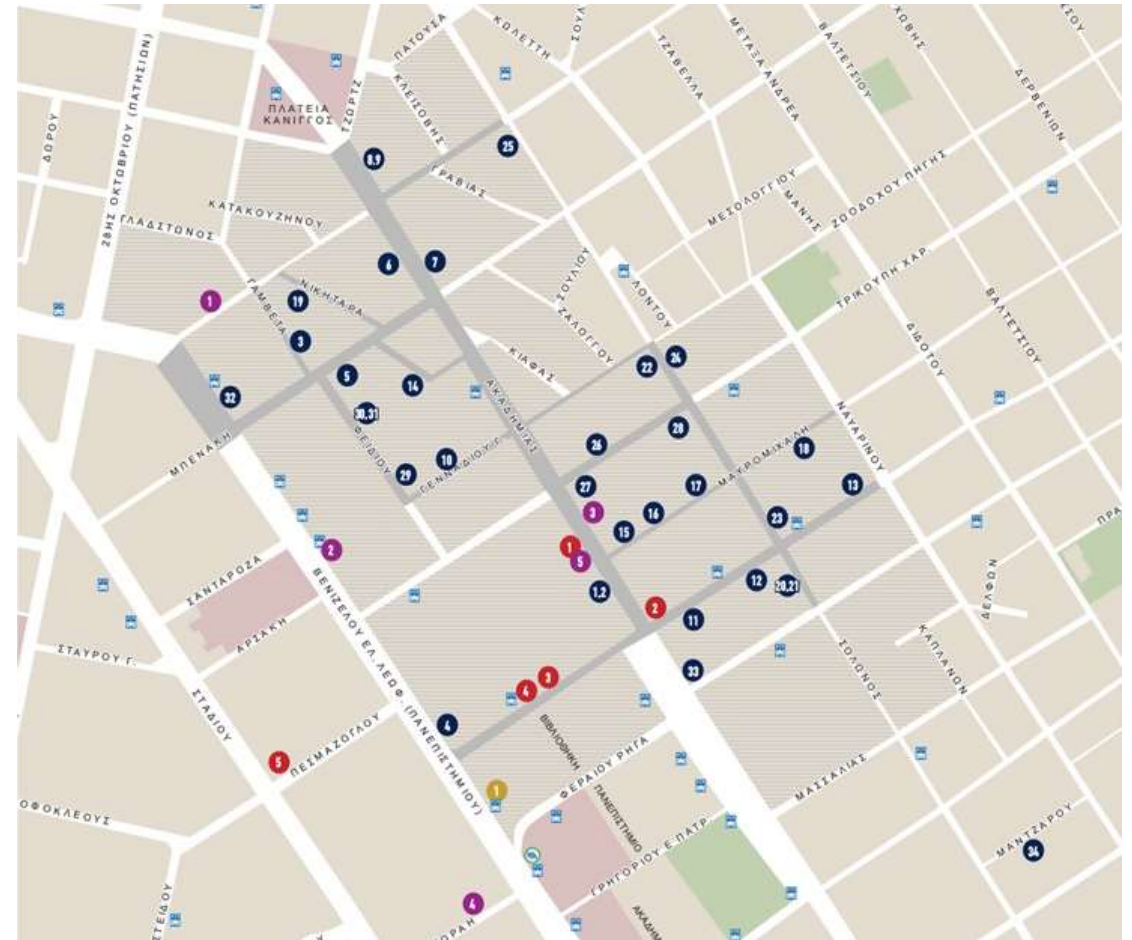
Αγορά - Στόχος 3: Πλάκα & Μοναστηράκι (είδη λαϊκής τέχνης)

- Διαδρομή: Ανδριανού - Αιόλου - Πανδρόσου - πλατεία Μοναστηρακίου – Ηφαιστού
- Καλή προσβασιμότητα με ΜΜΜ
- Μεγάλος αριθμός καταστημάτων εμπορίας ειδών λαϊκής τέχνης
- Πολλές επιχειρήσεις εστίασης και αναψυχής (ταβερνες, εστιατόρια κ.λπ.) με ιδιαίτερες γεύσεις της ελληνικής γαστρονομίας
- Ιστορικοί και Πολιτιστικοί χώροι, όπως η Βιβλιοθήκη του Αδριανού, η Μητρόπολη της Αθήνας, η Ρωμαϊκή Αγορά, το Θέατρο Ηρώδου του Αττικού, η Στοά του Αττάλου και ο βράχος της Ακροπόλεως

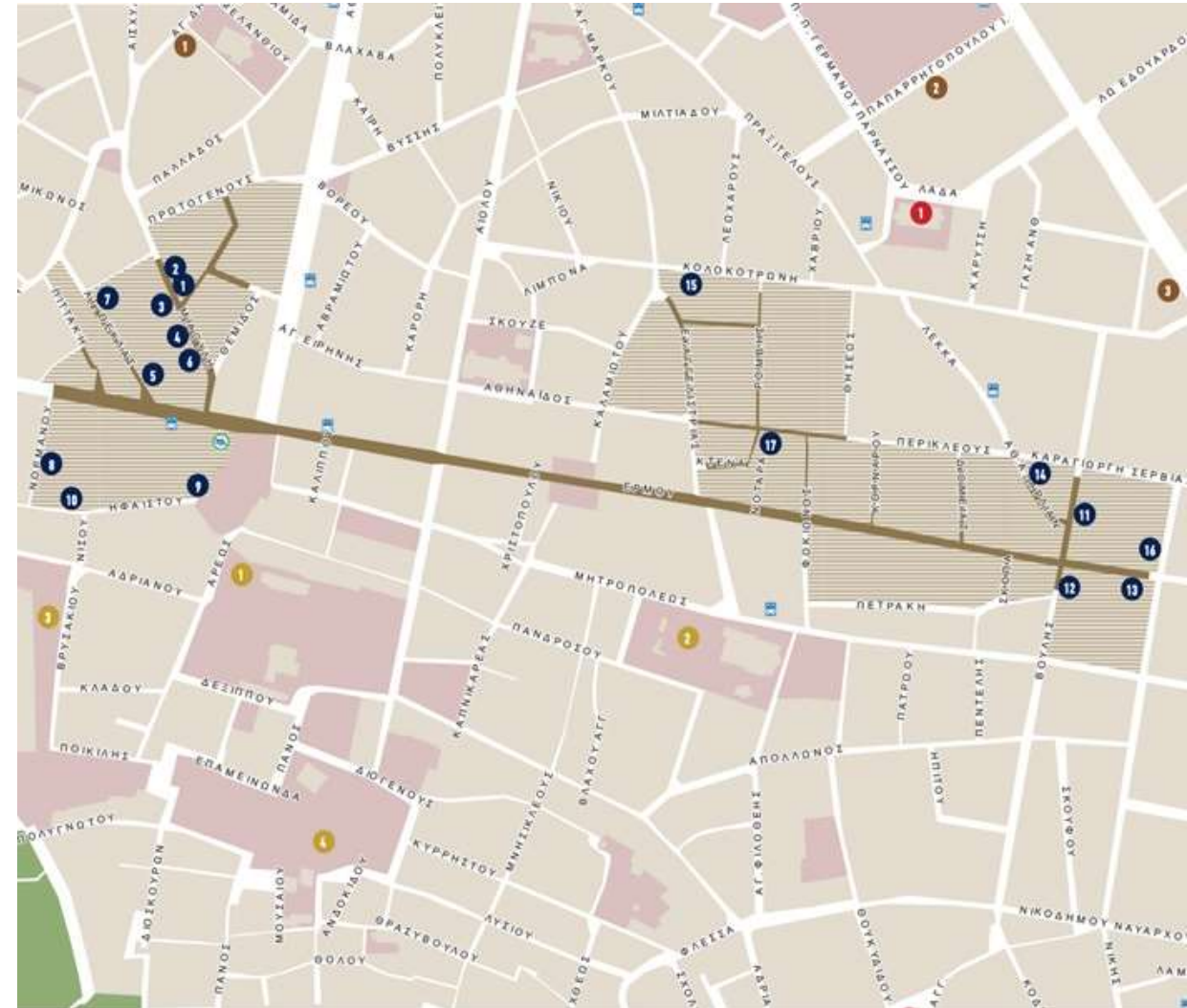
Αγορά – Στόχος 4: Εξάρχεια (Βιβλία & Μουσική)

- Διαδρομή: Ομόνοια - Πανεπιστημίου - Χαριλάου Τρικούπη – Ασκληπιού - Σόλωνος - Θεμιστοκλέους
- Καλή προσβασιμότητα με ΜΜΜ
- Μεγάλος αριθμός καταστημάτων εμπορίας βιβλίων & ειδών για φίλους της μουσικής και των τεχνών
- Πολλές επιχειρήσεις εστίασης (bar, restaurants) για χαλάρωση και αναψυχή
- Σημαντικά ακαδημαϊκά ιδρύματα (Νομική Αθηνών, Εθνικό Μετσοβείο Πολυτεχνείο, το κτίριο του Παιδαγωγικού Τμήματος - πρώην Χημείο)
- Σημαντικοί πολιτιστικοί χώροι: Λυρική Σκηνή, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

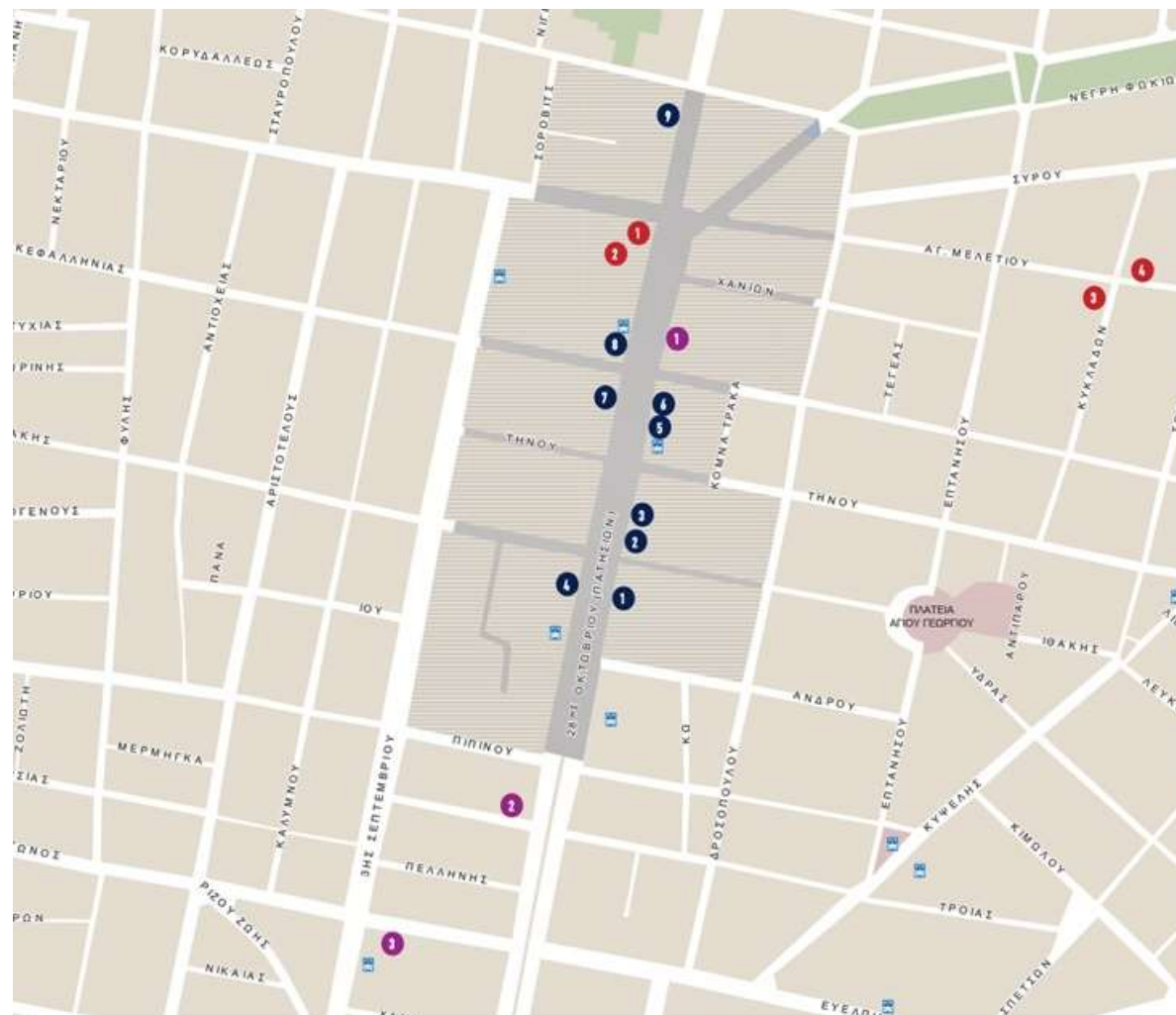
Αγορά - Στόχος 5: Εμπορικό Τρίγωνο (δερμάτινα είδη & υπόδηση)

- Διαδρομή: Ερμού - Καραγιώργη Σερβίας - Ηφαιστου στο Μοναστηράκι - Μιαούλη - Πρωτογένους στο Ψυρρή
- Καλή προσβασιμότητα με ΜΜΜ
- Μεγάλος αριθμός καταστημάτων εμπορίας δερμάτινων ειδών & υπόδησης, αλλά και ένδυσης, κοσμήματα κ.λπ.,
- Πολλές επιχειρήσεις εστίασης (bar, restaurants)— ειδικά στις κοντινές περιοχές της πλατείας Αγίας Ειρήνης και της Κολοκοτρώνη
- Σημαντικά ιστορικά κτίρια και μνημεία: Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη, κτίριο της Βουλής των Ελλήνων
- Σημαντικοί πολιτιστικοί χώροι: Μητρόπολη Αθηνών, Εκκλησία της Παναγίας της Καπνικαρέας

Αγορά – στόχος 6: Οδός Πατησίων / Κυψέλη (ένδυση – υπόδηση)

- Διαδρομή: Πατησίων - Δροσοπούλου - Φωκίωνος Νέγρη
- Καλή προσβασιμότητα με ΜΜΜ
- Μεγάλος αριθμός καταστημάτων ένδυσης, υπόδησης, δερμάτινων ειδών και αξεσουάρ
- Πολλές επιχειρήσεις εστίασης (bar, restaurants) για χαλάρωση και αναψυχή
- Σημαντικά ακαδημαϊκά ιδρύματα: το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο
- Σημαντικοί πολιτιστικοί χώροι: Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

6. Clusters & επιχειρηματικοί φορείς: στόχος, προστιθέμενη αξία και ρόλος των φορέων

Στόχος της συνεργασίας με τους επιχειρηματικούς φορείς της πόλης

- Η **μεγιστοποίηση των ωφελειών** από την υλοποίηση των παρεμβάσεων για την επιχειρηματική κοινότητα
- Η **υποστήριξη των επιχειρήσεων** στην προσαρμογή τους στη νέα πραγματικότητα
- Η **έρευνα και εξαγωγή συμπερασμάτων** στον τομέα των θετικών και μη επιδράσεων των παρεμβάσεων στην επιχειρηματική ζωή της πόλης
- Η **διατύπωση προτάσεων** για βελτιώσεις στη συνολική πρωτοβουλία
- Η **συλλογή και αξιοποίηση εξειδικευμένης τεχνογνωσίας** στη δημιουργία και λειτουργία επιχειρηματικών συστάδων επιχειρήσεων (clusters) στο κέντρο της πόλης
- Η **προβολή των νέων επιχειρηματικών συστάδων** στις επιχειρήσεις αλλά και το καταναλωτικό κοινό μέσα από τα κανάλια που διαθέτουν οι επιχειρηματικοί φορείς

Μοντέλο σύστασης και λειτουργίας των clusters

- Ο Δήμος της Αθήνας θα είναι ο **Initiator** του κάθε cluster
- Ο Initiator θα θέσει το γενικό πλαίσιο θεσμοθέτησης και λειτουργίας τους και θα λαμβάνει όλες τις αποφάσεις για την εξέλιξή τους, μετά από διαβούλευση με τα μέλη και τους συνεργάτες των clusters
- Ως **Υποστηρικτές** του (**cluster facilitators**) στην όλη προσπάθεια, θα αξιοποιηθούν οι συλλογικοί φορείς που εκπροσωπούν την τοπική επιχειρηματικότητα της πόλης
- Κάθε φορέας θα είναι facilitator σε ένα μόνο από τα clusters που θα δημιουργηθούν
- Με τον τρόπο αυτό, θα παράγεται εξαιρετική τεχνογνωσία, και μάλιστα με υψηλή εξειδίκευση, από κάθε φορέα, η οποία θα διαχέεται σε όλους τους φορείς, στο πλαίσιο ενός Συντονιστικού Οργάνου που θα συστήσει και θα λειτουργήσει ο Δήμος της Αθήνας
- Στη φάση της «χειραφέτησης», όταν τα clusters θα αποκτήσουν διακριτή νομική μορφή, η Διοίκησή τους θα περάσει στην ευθύνη των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, και ο Δήμος της Αθήνας και οι συλλογικοί φορείς θα συνεχίσουν να δρουν υποστηρικτικά προς τα clusters, ως facilitators.

Ο ρόλος των Facilitators

- Συμμετοχή στο Συντονιστικό Όργανο του Δήμου Αθήνας
- Καθορισμός κριτηρίων ωριμότητας για συμμετοχή στο cluster
- Αναγνώριση ώριμων επιχειρήσεων ως πρώτα μέλη του cluster
- Συντονισμός των μελών του cluster, συναντήσεις εργασίας, οργάνωση workshops, κ.λπ.
- Συμμετοχή στον καθορισμό και την υλοποίηση των συνεργατικών δράσεων του cluster
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων του cluster – διατύπωση προτάσεων βελτιστοποίησης
- Προβολή του cluster προς καταναλωτές και επιχειρήσεις μέσω των διαθέσιμων καναλιών του (π.χ. δελτία Τύπου, newsletters, social media, e-mails κ.λπ.)
- Συμβουλευτική υποστήριξη των υπόλοιπων επιχειρήσεων, ώστε να φτάσουν στο επιθυμητό επίπεδο ωριμότητας για συμμετοχή στο cluster

7. Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης

Σχέδιο & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των προτεινόμενων συνεργατικών σχηματισμών

Φάση Α. Σύσταση (Ανάπτυξη κοινής αντίληψης και στόχων) – Διάρκεια: 4 Μήνες

- Σύσταση Ομάδας Εργασίας
- Διαβούλευση με φορείς στήριξης (facilitators)
- Δημόσια ανακοίνωση πρωτοβουλίας
- Αναγνώριση πρώτων μελών
- Συναντήσεις γνωριμίας και εδραίωσης εμπιστοσύνης μεταξύ των πρώτων μελών

Φάση Β. Προγραμματισμός δράσεων & καταμερισμός εργασίας – Διάρκεια: 3 Μήνες

- Συναντήσεις συνεργασίας για τον προγραμματισμό των δράσεων
- Αναγνώριση και επίτευξη συνεργειών για την υλοποίηση των δράσεων
- Καταμερισμός εργασιών & προετοιμασία των δράσεων

Φάση Γ. Υλοποίηση δράσεων & αξιολόγηση – Διάρκεια: 5 Μήνες

- Υλοποίηση & παρακολούθηση των δράσεων
- Αξιολόγηση δράσεων
- Διαρκής ενημέρωση και υποστήριξη δυνητικών νέων μελών

Φάση Δ. Φάση Επέκτασης – Διάρκεια: 6 Μήνες

- Αξιολόγηση της συνολικής πρωτοβουλίας
- Απόκτηση νομικής μορφής, εγκατάσταση και στελέχωση
- Είσοδος νέων μελών
- Ανασχεδιασμός στρατηγικής και Προγραμματισμός επόμενων δράσεων

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας !

